

Денисенко Т.М., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.0350901 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Добровський В.М., к.е.н.,
професор, заступник завідувача кафедри
з науково-методичної роботи

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОЛІПШЕННЯ

Організація будь-якої підприємницької діяльності потребує забезпечення підприємства основними засобами. Це найголовніший елемент продуктивних сил, який сприяє процесу виробництва, розподілу, обміну та споживання ресурсів. Водночас поінформованість про наявність основних засобів і постійний контроль за їх ефективним використанням мають велике значення. У свою чергу, ефективність використання основних засобів залежить від належної організації обліку.

Значний внесок у розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку основних засобів зробили вчені: Бондар М.І., Бабіч В.В., Сопко В.В., Круглюк Б.С., Литвин Б.М., Швець В.Г., Ткаченко Н.М. та інші. Незважаючи на дослідження даного питання низка проблем організації та методики обліку основних засобів в умовах переходу до міжнародних стандартів обліку потребують подальшого дослідження і наукових розробок. Зокрема це: вартісне вираження основних засобів в умовах інфляційної економіки, правильне відображення їх у податковому та бухгалтерському обліку, правильності нарахування амортизації основних засобів, вплив податкового законодавства на реальність даних щодо основних засобів.

Виходячи з цього, метою написання статті є визначення шляхів удосконалення організації обліку й управління основними засобами на підприємстві, яка б відповідала завданням управління господарськими процесами (з урахуванням змін у податковому законодавстві).

В умовах переходу до міжнародних стандартів облік основних засобів доцільно буде з'ясувати відповідність вітчизняних джерел світовим щодо визначення терміну «основні засоби» вважаємо за доцільне звернутися до прийнятого у світовій практиці бухгалтерського обліку Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (далі — МСБО) 16 «Основні засоби».

Зокрема, відповідно до МСБО 16 «Основні засоби», основні засоби є матеріальними активами, які:

а) використовуються компанією для виробництва або поставки товарів і послуг, для здачі в оренду інших компаній, або для адміністративних цілей;

б) очікується використання протягом більш ніж одного періоду [6].

Співставивши дане визначення з тим, що пропонує раціональна система обліку, зокрема П(С)БО 7 «Основні засоби», ми можемо ствердити, що має місце ідентичність, тобто відповідність національних стандартів міжнародним.

До проблем, які негативно впливають на організацію обліку основних засобів, можна віднести:

- різні підходи до термінології та визначення сутності фінансовому обліку й системі оподаткування;

- проблема оцінки основних засобів;

- проблема підвищення інформативності первинних документів з обліку основних засобів;

- проблема інформаційного забезпечення управління матеріально-технічною базою [3, с. 408].

У цьому контексті важливого значення набуває раціональна організація бухгалтерського та податкового обліку, яка спростилася у зв'язку з дією Податкового кодексу України, оскільки це призвело до єдиної класифікації груп основних засобів, визначення єдиної оцінки основних засобів і скасування податкового методу нарахування амортизації.

Однак амортизація основних засобів у податковому обліку нараховується із застосуванням тих самих методів, що рекомендовані в П(С)БО 7 «Основні засоби»: прямолінійного, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивного, виробничого [1], але Податковий кодекс створив таку проблему, як обмеження використання прискореної амортизації, що означає зниження рівня оподаткування тією частиною прибутку, яка спрямована не на споживання, а на розвиток підприємства. Це, в свою чергу, призведе до зниження інвестицій, зокрема зовнішнього інвестування в основному капіталі, що слугує основою для ефективного розвитку держави [4, 415].

Законодавчо затверджений порядок амортизації має позбутися недоліків діючої методології, для цього він повинен передбачати скорочення обмежень на використання прискореної амортизації, дозвіл підприємства самостійно обирати методи амортизації та вільно переходити з прискорених методів на прямолінійний у будь-який час [2, с. 230].

Враховуючи означені проблемні аспекти організації обліку основних засобів доцільно здійснити такі дії:

— розробити бухгалтерську модель економічного механізму амортизації;

— розробити та запровадити удосконалені носії облікової інформації;

— удосконалити порядок обліку надходження основних засобів у системі аналітичних рахунків;

— розробити раціональні схеми документообігу [5, с. 405].

Таким чином, організація обліку основних засобів повинна бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації.

Література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. *Потригаєва Н.В.* Сучасні проблеми обліку основних засобів в системі діючого законодавства / Н.В. Потригаєва, В.В. Погорелова // Інноваційна економіка. — 2014. — № 3. — С. 228–232.

3. *Панасенко А.П.* Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку / А.П.Панасенко // Держава та регіони. — 2008. — № 3. — С. 407–410.

4. *Петрова І.В.* Удосконалення обліку амортизації основних засобів як складової витрат підприємства/І.В.Петрова//Держава та регіони. — 2009. — № 3. — С. 414–417.

5. *Шендригоренко М.Т.* Проблемні питання обліку основних засобів в умовах податкового кодексу України / М.Т. Шендригоренко, О.О. Кондратенко //Наукові записки Серія «Економіка». — 2012. — № 19. — С. 403–406.

6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

Димеденко К.О., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — **Гордієнко Л.П.**, асистент кафедри
обліку підприємницької діяльності

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВА

Об'єктивна характеристика фінансово-економічного стану сучасного суб'єкта ринкової економіки є визначальною для прийняття доцільних та обґрунтованих управлінських рішень. Такий